

Handläggare
Anders Håkansson

Till
Äldrenämnden den 25 maj 2021

Tertialrapport 1 2021 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 1 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 10,0 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Äldrenämnden ansöker om medel för särskild kompetensutvecklingsinsats (KUS) för ett projekt enligt bilaga 2 av en summa om 0,6 mnkr.

Patric Rylander

Äldredirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	5
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	7
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	7
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	8
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	9
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	16
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	16
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	17
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	18
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	19
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	20
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	21
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	21
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	22
Uppföljning av ekonomi	30
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	30
Investeringar.....	31
Omslutningsförändringar.....	31
Övrigt	31
Särskilda redovisningar	32
Konsekvenser av covid-19-pandemin	32
Övrigt	34

Bilagor

Bilaga 1: ALD 2021-137 - Bilaga 1 ÄN T1 2021

Bilaga 2: ALD 2021-137 - Bilaga 2 KUS-ansökan T1

Bilaga 3: ALD 2021-137 - Bilaga 3 Utbildningar T1

Sammanfattande analys

Uppföljningen i tertialrapporten fokuserar på nämndens bidrag för att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsområdesmål. Efter årets första tertial gör äldreförvaltningen bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året.

Effekterna av Coronapandemin har haft en stor påverkan på äldreförvaltningens arbete under årets första tertial och kommer med största sannolikhet ha betydelse även fortsättningsvis under 2021. Lägesbilden kring pandemin beskrivs närmare under rubriken "Konsekvenser av Covid-19-pandemin" samt under nämndmålet "Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande".

Sammanfattningen nedan utgår från kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla kommer att uppfyllas 2021. Bedömningen baserar sig på att förvaltningen räknar med att kunna utföra de uppdrag som getts för målet. Men även förvaltningens reguljära arbete som medverkar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen bidrar till måluppfyllelsen.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum stödjer äldreförvaltningen i utvecklingen av den palliativa vården på särskilda boenden. Äldreförvaltningen utreder även hur stadens hälso- sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg.

Mat- och måltidshandboken är färdigställd och utskickad till verksamheterna och implementeringen av mat- och måltidspolicyn fortgår. Äldrenämnden har beslutat om fördelningen av medel för matlyftet motsvarande åtta miljoner kronor och temat för inspektioner på beställarenheterna 2021 är handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende.

Äldreförvaltningen har fortsatt utveckla ett multiprofessionellt arbetssätt inom stadens specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Vidare har förvaltningen kartlagt kontaktmannskapet inom hemtjänsten som visar att detta är inarbetad och fyller en viktig funktion.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt kommer att uppfyllas 2021. Bedömningen utgår bland annat från användandet av kravmärkta produkter och källsortering i de lokaler som förvaltningen förfogar samt att förvaltningens resepolicy och riktlinjer för upphandling och inköp följs. Äldreförvaltningens samordnande roll i den årliga stadsövergripande boendeplanen för 2021 med utblick mot 2040 bidrar även till måluppfyllelsen. I boendeplanen redogörs för utgångspunkter och ställningstaganden för att möta den på sikt ökade efterfrågan av särskilda boenden för äldre.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden kommer att uppfyllas. Denna bedömning utgår från att förvaltningen anordnar utbildningar för äldreomsorgens medarbetare, medverkar i innovativa projekt, genomför upphandlingar av hög kvalitet samt att äldrenämndens budgetram inte överskrids. Även om nämndmålet "Äldrenämnden är en bra arbetsgivare" endast uppnås delvis så uppnås samtliga andra nämndmål under mål 3 vilket innebär att äldreförvaltningen ändå prognostiserar att detta inriktningsmål kommer att uppnås.

Satsningen på språkutbildningar fortsätter men även kurser till vårdbiträde och undersköterska med stöd i svenska fortsätter under 2021. Förvaltningen kommer även att upphandla specialistutbildning för undersköterskor liksom att erbjuda introduktion, föreläsningar och kortare utbildningar för biståndshandläggare.

Inriktningen av projektet Modernisering av sociala system har ändrats vilket innebär att införandet av verksamhetssystemet Esset inte ska fortsätta. Den nya inriktningen innebär istället en modernisering av nuvarande sociala system, Paraplyet och ParaSoL.

Det pågår förberedelser för att inleda ett breddinförande av Smarta lås i Enskede-Årsta-Vantör. Hos de tre hemtjänstenheterna som ingår i pilotprojektet ökar antalet installationer av lås i portar och bostadsdörrar kontinuerligt. Därutöver pågår planering av att införa Smarta lås i stadsdelsförvaltningarna i söderort under året, med undantag av Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Denna bedömning utgår från att förvaltningen bör kunna utföra de uppdrag som givits men även det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har betydelse för bedömningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att göra det möjligt för personer utanför arbetsmarknaden att utbilda sig och komma ut i arbete inom äldreomsorgen. Ett exempel på detta är det projekt kring verksamhetsförlagd utbildning som förvaltningen kommer att driva tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				0	0	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
Analys Mot bakgrund av den pågående pandemin ser förvaltningen inte några möjligheter att kunna erbjuda feriejobb under 2021.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb				0	0	0 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
Analys Äldreförvaltningens arbetsuppgifter består till övervägande delen av strategiska uppgifter eller myndighetsutövning som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal till en person som saknar erfarenheter av förvaltningens uppgifter. Därmed prognostiserar äldreförvaltningen inte att det kommer att finnas någon Stockholmsjobsanställning inom förvaltningen. Däremot bidrar förvaltningen till denna typ av tjänster i och med de köp av bland annat vaktmästarjänster som görs från socialförvaltningen.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1			1	2	2	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
Analys Under våren har förvaltningen tillhandahållit handledd verksamhetsförlagd utbildning för en person som går socionomprogrammet. För att attrahera medarbetare till Stockholms trygghetsjour har ett arbete påbörjats för att utveckla studentmottagandet. Medarbetare har medverkat och informerat om verksamheten vid förfrågningar från universitet och högskolor.								
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi				0 st	0	0 st	9 000 st	Tertial 1 2021
Analys Enligt stadens anvisningar för indikatorn är det den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator. Med anledning av detta är förvaltningens årsmål 0.								

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen till att fler personer blir självförsörjande. För att nya medarbetare ska attraheras till verksamheten tillhandahåller förvaltningen praktikplatser för högskolestuderande.

Förväntat resultat

- Fler personer utanför arbetsmarknaden får genom utbildning möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.
- Tillhandahålla praktikplatser för högskolestuderande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Analys

Äldreomsorgens verksamheter har fortsatt arbetet med att förebygga och upptäcka våld i nära relation. Som ett led i detta samordnar äldreförvaltningen test av ett nytt frågeformulär, REAGERA-S. Tio beställarenheter har deltagit i den inledande fasen och målet är att några utförarenheter ska testa formuläret under 2021. Äldreförvaltningen har under våren även anordnat två nätverksträffar för kunskapsutbyte och informationsspridning för biståndshandläggare.

Medarbetare på Stockholms trygghetsjour har ökat sina kunskaper i att upptäcka och förebygga våld i nära relation. Vidare har ett samarbete inletts med organisationen Hjärnkoll för att se över det preventiva arbetet med suicidrisk för äldre män.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

● Uppfylls helt

Beskrivning

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga. En förstärkning av skyddet för den som utsätts för våld i nära relationer måste fortsätta. Såväl invånare som medarbetare ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, Polisen och stadsdelsförvaltningarna ska äldreförvaltningen samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre. Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom stadsövergripande utbildning och samverkan.

Förväntat resultat

- Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld.
- Äldreomsorgens medarbetare har kunskap i att upptäcka och förebygga våld i nära relation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Äldrenämndens arbete för äldre som utsätts för våld i nära relation ska fortgå	2019-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens långsiktiga arbete för äldre som tillhör sårbara grupper har fortsatt under året. Under 2020 tog äldreförvaltningen fram "Handlingsplan för suicidprevention inom äldreomsorgen 2021-2025". Som ett stöd för stadsdelsförvaltningarnas införande av det suicidpreventiva arbetet har förvaltningen tagit fram en informationsfilm om handlingsplanen som har spridits till stadsdelsförvaltningarna. Äldreförvaltningen ansvarar för fördelningen av stimulansmedel för psykisk hälsa och suicidprevention inom äldreomsorgen. För 2021 fördelas 10 mnkr till äldreomsorgen att användas för bland annat kompetensutveckling, projekt och utvecklingsarbete för att främja psykisk hälsa och förebygga suicid.

Äldreförvaltningen fortsätter med att utveckla arbetet med personer över 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Det handlar bland annat om att utveckla funktionen äldrelots med syfte att vägleda personer i hemlöshet i kontakten med socialtjänst och äldreomsorg, men även med att skapa lämpliga boendeformer för gruppen.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper

● Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbetare finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för all myndighetsövning för all äldreomsorg i staden under jourtid. Myndighetsutövningen ska vara rättssäker och likställd.

Förväntat resultat

- Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds stöd och har jämlika livsvillkor.

Analys

Sårbara grupper

Äldreförvaltningens långsiktiga arbete för äldre som tillhör sårbara grupper fortsätter under året. Stadsledningskontoret har bildat en arbetsgrupp med äldreförvaltningen och socialförvaltningen för att se över ansvars- och kostnadsfördelning för äldre som är i behov av insatser från individ- och familjeomsorg eller socialpsykiatri. Äldreförvaltningen och socialförvaltningen driver även ett pågående arbete med att se över riktlinjerna för ärendansvar mellan stadsdelsförvaltningarna. Uppdraget om samverkan med

socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna för att utveckla insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper är även det påbörjat.

Psykisk hälsa

Det långsiktiga arbetet för att främja äldres psykiska hälsa fortsätter. Under 2020 tog äldreförvaltningen fram "Handlingsplan för suicidprevention inom äldreomsorgen 2021-2025". Som ett stöd för stadsdelsförvaltningarnas införande av det suicidpreventiva arbetet har förvaltningen tagit fram en informationsfilm om handlingsplanen som har spridits till stadsdelsförvaltningarna. Äldreförvaltningen medverkar även i Hjärnkolls projekt Vi pratar om livet – män 70+ tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar om det preventiva arbetet med suicidrisk för äldre män.

Äldreförvaltningen ansvarar för fördelningen av stimulansmedel för psykisk hälsa och suicidprevention inom äldreomsorgen. För 2021 fördelas 10 mnkr till äldreomsorgen. Stimulansmedlen kommer att användas för bland annat kompetensutveckling, projekt och utvecklingsarbete för att främja psykisk hälsa och förebygga suicid.

För 2021 har äldreförvaltningen ett fortsatt uppdrag om att stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykiska funktionsnedsättningar. Under 2020 fokuserade förvaltningen på att kartlägga och ta reda på mer om förekomsten av personligt ombud för äldre. Under våren 2021 har detta arbete fortsatt genom att uppmärksamma målgruppens behov i förhållande till vad verksamheten med personligt ombud kan erbjuda och vad personligt ombud kan hjälpa den enskilde vidare till.

Äldre som lever i hemlöshet

Äldreförvaltningen har fortsatt med att utveckla arbetet med personer över 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Det handlar bland annat om att utveckla funktionen äldrelots med syfte att vägleda personer i hemlöshet i kontakten med socialtjänst och äldreomsorg, men även med att skapa lämpliga boendeformer för gruppen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Som en del i budgetuppdraget med att utreda hur stadens hälso- sjukvårdsorganisation kan stärkas har förvaltningen kartlagt bemanningen av sjuksköterskor på stadens vård- och omsorgsboenden, oavsett regiform. Resultatet visade att samtliga vård- och omsorgsboenden hade sjuksköterska på plats under dagtid. Under kvällar, nätter och helger anlätades mobila team i olika utsträckning. Socialstyrelsens nationella mätning av sjukskötersketäthet på vård- och omsorgsboenden under dagtid 2019 visade att Stockholm i snitt hade en högre sjukskötersketäthet än såväl Göteborg och Malmö som det nationella genomsnittet 2019.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har fått i uppdrag att stödja äldreförvaltningen, socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i utvecklingen av den palliativa vården på

särskilda boenden. Äldreförvaltningen har även startat upp dialogmöten och skickat enkäter till berörda yrkesgrupper för att utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg.

Mat- och måltidshandboken är färdigställd och utskickad till verksamhetschefer för äldreomsorgens kommunala vård- och omsorgsboende, servicehus och förebyggande enheter samt till stadens dietister. Implementeringen av mat- och måltidspolicyn fortgår och informationsmöten är inplanerade för chefer på vård- och omsorgsboende och för medarbetare på förebyggande enheter. Äldrenämnden har beslutat om fördelningen av medel för matlyftet motsvarande 8,0 mnkr. Temat för inspektioner på beställarenheterna 2021 är handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende.

Äldreförvaltningen har fortsatt att utveckla ett multiprofessionellt arbetssätt inom stadens specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Förvaltningen har kartlagt kontaktmannskapet inom hemtjänsten. Detta visar att kontaktmannskapet är en väl inarbetad rutin och fyller en viktig funktion när det gäller att uppmärksamma förändring av den äldres behov, uppnå bästa möjliga kontinuitet samt att skapa en relation till den enskilde.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samråd med äldrenämnden ta fram en handlingsplan för att främja hälsa hos äldre	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden pröva att i mindre skala utforma ersättningen till hemtjänstutövare så att hög kvalitet och kontinuitet främjas, och sedan utvärdera detta	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utreda finansieringsmöjligheterna för modernt mellanboende och vilka samhälls- och kommunalekonomiska effekter det skulle ge	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30	
Analys Äldreförvaltningen samarbetar med personalstrategiska avdelningen med att ta fram en uppdragsbeskrivning avseende strategiskt utvecklingsarbete för personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.			
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med äldrenämnden utreda möjligheten för en permanent kulturpremie, i likhet med kulanpremien, riktad till äldre	2021-01-01	2021-06-30	
Analys Äldreförvaltningen deltar i en arbetsgrupp tillsammans med kulturförvaltningen och arbetet med en handlingsplan för			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
genomförande har påbörjats.			
  Micasa Fastigheter AB ska tillsammans med äldrenämnden utreda om det finns ett behov och en efterfrågan av kollektivboenden, och hur en sådan efterfrågan i så fall ser ut	2021-01-01	2021-12-31	
  Socialnämnden ska tillsammans med äldrenämnden, kommunstyrelsen och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda stadsgemensamma riktlinjer för trådlöst internet och optimal organisation för fortsatt utveckling av välfärdsteknologi inom stadens äldreomsorg och bostäder med särskild service	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Förvaltningen har inlett arbete med att ta fram ett koncept för introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen. En referensgrupp kommer att bildas med chefer från stadsdelsförvaltningarna.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda fördelar och nackdelar med en eventuell utfasning av LOU-upphandlade vård- och omsorgsboenden till förmån för egen regi eller LOV-upphandling i enlighet med boendeplanens princip om 50 % privat och 50 % kommunal regi	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen genomföra en förnyad central upphandling av enstaka platser för personer över 65 år och äldre i form av profilboende	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska inom ramen för äldreomsorgens uppdrag ta fram utbildningar för förebyggande och rehabiliterande arbetssätt för personal inom hemtjänst och särskilt boende för äldre	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska med utgångspunkt i lärdomarna från pandemin om nödvändigt förtydliga skrivningar i uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag och riktlinjer inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska ta fram rutiner för arbetet med att erbjuda dagliga sociala aktiviteter vid särskilda boenden för äldre	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhängigtöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Arbetet med att ta fram en introduktionsutbildning för medarbetare i äldreomsorgen har påbörjats genom att ta fram förslag till innehåll. En referensgrupp med representanter från stadsdelsförvaltningarna kommer att bildas.			
  Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska utreda förutsättningarna för att underlätta digital kommunikation inom äldreomsorgen genom digitala hemguider	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldrenämnden ska utvärdera arbetet med arbetsplatsförlagd språkutbildning	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet.
- Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen.
- Äldre upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Analys

Myndighetsutövning

Under 2020 tog äldreförvaltningen fram ett förslag till reviderade riktlinjer för biståndshandläggning inom äldreomsorgen vilket kommunfullmäktige tog beslut om i april 2021. Förvaltningen har under april anordnat fem digitala informationstillfällen för beställarenheterna för att beskriva skillnaderna från tidigare riktlinjer samt påpekat vissa förtydliganden.

Utsedd biståndshandläggare

Äldreförvaltningen har i uppdrag att utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen. Under våren har förvaltningen kartlagt hur samtliga stadsdelsförvaltnings beställarenheter är organiserade och hur de arbetar med kontinuitet. Samtliga beställarenheter arbetar utifrån ett arbetssätt där den enskilde har en eller flera namngivna biståndshandläggare, det vill säga utsedda handläggare. Däremot skiljer det sig hur stadsdelsförvaltningarna är organiserade vilket kan medföra att den enskilde behöver ha kontakt med flera handläggare. För de flesta beställarenheter svarar Äldre direkt för alla inkommande telefonsamtal, vilket avlastar beställarenheterna men kan även fördröja tiden för när den enskilde kan få direkt kontakt med ansvarig handläggare.

Kartläggning av tillgång till sjuksköterska på vård- och omsorgsboenden

Som en del i budgetuppdraget med att utreda hur stadens hälso- sjukvårdsorganisation kan stärkas har förvaltningen kartlagt bemanningen av sjuksköterskor på stadens vård- och omsorgsboenden, oavsett regiform. Frågeställningen var hur stor andel av boendena som har sjuksköterska på plats dygnet runt respektive boenden som har tillgång till sjuksköterska genom så kallade mobila team under jourtid. Resultatet visade att samtliga vård- och omsorgsboenden hade sjuksköterska på plats under dagtid. Under kvällar, nätter och helger anlätades mobila team i olika utsträckning. Boenden som drevs på entreprenad hade i högre utsträckning tillgång till sjuksköterska på plats jämfört med övriga regiformer. En orsak till detta är att dessa utförare har förbundit sig att ha en angiven personaltäthet då detta ingår i avtalsvillkoren.

Socialstyrelsens nationella mätning av sjukskötersketäthet på vård- och omsorgsboenden under dagtid 2019 visade att Stockholm i genomsnitt hade en sjukskötersketäthet på 0,051. Omräknat innebär det att en sjuksköterska hade ansvar för i genomsnitt 20 individer. Resultaten visade att Stockholm i snitt hade en högre sjukskötersketäthet än såväl Göteborg och Malmö som det nationella genomsnittet 2019.

Dagverksamhet

Äldreförvaltningen har reviderat förfrågningsunderlaget för dagverksamhet. Det beslutades av äldrenämnden i december år 2020 och publicerades i januari 2021. Avtalen är uppsagda med befintliga utförare per den 1 februari mot bakgrund av att samtliga utförare ska omfattas av

samma villkor. Befintliga utförare ska ha inkommit med nya ansökningar senast den 15 april.

En sammanhållen vård och omsorg

Arbetet med att ersätta WebCare med ett nytt IT-stöd har intensifierats under våren. Det nya IT-stödet Lifecare beräknas införas under hösten 2021 och ska bidra till en trygg och säker utskrivningsprocess.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum kommer att samarbeta med staden i utvecklingen av den palliativa vården i särskilda boenden. Som ett led i det förebyggande arbetet har ett samarbete inletts med Region Stockholm utifrån lärdomar från pandemin. Vidare har äldreförvaltningen börjat att utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg.

Indikatorer för att mäta måluppfyllelse inom äldreomsorgen

Äldreförvaltningen har uppföljningsansvaret för måluppfyllelsen inom äldreomsorgen. I stadens budget finns ett antal indikatorer som följs upp av kommunfullmäktige för att mäta måluppfyllelsen inom äldreomsorgen. Dessa rapporteras årligen och utgår från resultaten i Socialstyrelsens nationella brukarundersökning. Socialstyrelsen har meddelat att de med största sannolikhet inte kommer att genomföra undersökningen i år. I år kommer därför indikatorerna att följas upp utifrån resultaten från biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå. Metod för insamling och tidpunkt för genomförande är olika vilket påverkar jämförbarheten mellan undersökningarna.

Stöd till anhöriga

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen driver ett arbete med att utveckla stödet till anhöriga. Program för stöd till anhöriga, med tillhörande åtgärdslista, är planerat för detta ändamål. Bottenplattan för stöd till anhöriga är under arbete liksom en portal för informationstillgänglighet och framtida generella, digitala insatser. Information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående har påbörjats och en arbetsgrupp har bildats med i syfte att ge förslag till innehåll i utbildningen och genomföra den innan årets utgång.

Mat och måltider

Applikationen Hållbar hälsa har lanserats på digitala plattformar. Införandet av denna applikation har även skett i möten med förebyggande enheter i staden samt idrottsförvaltningen.

Webbutbildningen för vård- och omsorgspersonal är färdigställd och utlagd på utbildningsplattformen.

Mat- och måltidshandboken är färdigställd och utskickad till verksamhetschefer för äldreomsorgens kommunala vård- och omsorgsboende, servicehus och förebyggande enheter samt till stadens dietister. Implementeringen av mat- och måltidspolicyn fortgår och informationsmöten är inplanerade för chefer på vård- och omsorgsboende och för medarbetare på förebyggande enheter.

Äldrenämnden har beslutat om fördelningen av Matlyftet motsvarande 8 mnkr. Vidare har arbetet med att ta fram en checklista för matsvinn påbörjats och mätningen genomförs i september 2021.

Inspektioner

Temat för inspektioner på beställarenheterna 2021 är handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende. En inspektion har genomförts på en beställarenhet under tertiäl ett och två inspektioner är inbokade att genomföras under tertiäl två. Två inspektioner på vård- och omsorgsboende har genomförts under tertiålet.

Kvalitetsobservationer

Eftersom kvalitetsobservationer fortfarande är pausade på grund av coronapandemin har kvalitetsobservatorerna haft andra arbetsuppgifter. Bland annat har dagverksamheternas arbete under pandemin kartlagts genom intervjuer med samtliga chefer för dagverksamheter, oavsett regiform. Resultatet visade att det har gått smidigt att anpassa verksamheterna efter rådande omständigheter men att många dagverksamheter hade behövt mer stöd av staden i början av pandemin.

Nationella minoriteter

Arbetet med att ta fram en plan för att säkerställa att staden kan erbjuda äldreomsorg på finska, meänkieli och samiska har påbörjats genom att bilda en arbetsgrupp med representanter från stadsdelsförvaltningarna. Även uppdragen att utreda efterfrågan av äldreomsorg och att undersöka möjlighet om väntjänst för personer med judisk och romsk härkomst har kommit igång. Parallellt pågår regelbundna samråd med minoritetsgruppernas representanter.

Kartläggning av kontaktmannaskapet inom hemtjänsten

Förvaltningen har kartlagt kontaktmannaskapet inom hemtjänsten. Den visar att kontaktmannaskapet är en väl inarbetad rutin och fyller en viktig funktion när det gäller att uppmärksamma förändring av den äldres behov, uppnå bästa möjliga kontinuitet samt att skapa en relation till den enskilde. Det är angeläget att både erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling inom området fortsätter, inte minst vid introduktion av nyanställda eller till nystartade enheter.

Kartläggning av uppsökande verksamhet i staden

En kartläggning i staden visar att det uppsökande arbetet genomförs av både beställarenheter och de öppna verksamheterna. Arbetet är väletablerat och genomförs genom flera olika kanaler samt genom både intern och extern samverkan.

Stockholms trygghetsjour

Avdelningen Stockholms Trygghetsjour är en kommunövergripande verksamhet med uppdrag att hantera kön till särskilda boende, förmedla korttidsvårdsplatser, biståndsbedöma och arbetsleda under jourtid samt ansvara för larm och larmmottagning dygnet runt.

Den enskilde som är i behov av myndighetsutövning under jourtid erbjuds en rättssäker och likställd biståndsbedömning. Det säkerställs genom regelbundna ärendedragningar som bidrar till ökad samsyn för att möta den enskildes individuella behov oavsett kön.

Centralisering av hantering och förmedling av korttidsplatser och covid-korttidsplatser har medfört en god överblick av behov och efterfrågan i staden. Överblicken har gett möjlighet att anpassa antalet covid-platser utifrån pandemins utveckling. Under våren ses en viss ökning av antalet personer som tackar nej till plats på vård- och omsorgsboende. Många säger att de vill

invänta vaccination.

För att bidra till trygghet hos den enskilde sker handläggning och installation av trygghetslarm så effektivt som möjligt. Trygghetslarmen bevakas kontinuerligt vad gäller allt från batterier till uppkoppling mot gsm-nätet och andra eventuella tekniska driftstörningar. Service av trasiga larmklockor och eller trygghetslarm sker skyndsamt utifrån kundens önskemål och behov.

För att följa upp kvaliteten på arbetsledning under jourtid har en enkätundersökning skickats till kranskommunerna. Analysarbete pågår av det sammanställda materialet för att förbättra kvalitén på arbetsledningen för både kranskommuner och stadens egen regi.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2019-01-01	2021-12-31	
 I samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med anhörigstöd till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter.	2019-01-01	2021-12-31	
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet"	2020-01-01	2021-12-31	
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla och utvärdera aktiviteterna som sker inom ramen för Matlyftet, i syfte att stärka måltidens sociala dimension för äldre	2020-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Denna bedömning utgår från den boendeplanering som förvaltningen samordnar och det miljöarbete som pågår inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen arbetar med en rad projekt inom digitalisering inom äldreomsorgen. I flertalet av dessa projekt är privata företag viktiga samarbetspartner. Ett exempel på detta är införandet av Smarta lås inom hemtjänsten som är ett projekt som sträcker sig över tre år och där förvaltningen samarbetar med flera företag. I äldreförvaltningens ordinarie arbete ingår att samarbeta med privata hemtjänstutförare och utförare av privata vård- och omsorgsboenden. Detta arbete följer de riktlinjer och det synsätt som redovisas i Näringslivspolicy för Stockholms stad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska inrätta en etableringslots för att stödja och möjliggöra för fler externa aktörer och erbjuda en väg in för de som vill bygga eller utföra verksamhet inom äldreomsorgen.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

- De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Stadsövergripande boendeplan

Äldreförvaltningen har samordnat den stadsövergripande boendeplanen för 2022 med utblick mot 2040. Arbetet har skett i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Bedömningen är att behoven av vård- och omsorgsboende påverkas på kort sikt av pandemin. Behoven förväntas återgå till mer normala nivåer under år 2022 och öka med cirka 1000 platser inom de närmaste tio åren. I boendeplanen redogörs för utgångspunkter och ställningstaganden för att möta den på sikt ökande efterfrågan av särskilda boenden för äldre. I boendeplanen redogörs regionvis för den planerade nybyggnationen av vård- och omsorgsboende. Även behovet av seniorbostäder har konkretiserats i planen.

Intresset för och efterfrågan av intressentboende med HBTQI-inriktning har undersökts inom ramen för den stadsövergripande boendeplanen.

Etableringslots

I samband med etablerings- eller bygglovsförfrågningar från privata utförare av nya vård- och omsorgsboenden arbetar staden med att utveckla stadsövergripande etableringskedjor. Arbetet med att inrätta en etableringslots inom äldreförvaltningen pågår med syfte att informera externa aktörer som vill utföra verksamhet eller bygga samhällsfastigheter inom äldreomsorgen.

Boendeformer för äldre i hemlöshet

Äldreförvaltningen har fortsatt arbetet med att skapa lämpliga boendeformer för äldre i hemlöshet. Micasa har sedan 2018 tillhandahållit lägenheter i seniorboenden genom Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) för äldre i hemlöshet. Erfarenheter visar att detta är en uppskattad insats och en framgångsrik metod för att målgruppen ska komma ur sin hemlöshetssituation.

Kollektivboende

Äldreförvaltningen har tillsammans med Micasa inlett arbetet med att utreda om det finns ett behov och en efterfrågan av kollektivboenden för äldre, bland annat har kontakt tagits med kollektivshusföreningar och bostadsbolag inom allmännyttan.

Goda hörselmiljöer för äldre

Äldreförvaltningen har i samarbete med ett antal stadsdelsförvaltningar och Micasa genomfört en utredning av hörselmiljöerna inom äldreomsorgen med fokus på vård- och omsorgsboende och tagit fram förslag på förbättringsåtgärder. De brister som har konstaterats kan framförallt härledas till bristande kunskap hos medarbetarna och ett antal åtgärder föreslås för att generellt höja hörselkompetensen.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen.

Förväntat resultat

- Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen leasar 10 bilar som avropats från stadens ramavtal. Bilarna används av Stockholms trygghetsjour. Under år 2019 bytte äldreförvaltningen ut sju bilar till miljöbilar och under år 2020 införskaffades tre nya elbilar. Därmed anser förvaltningen att miljöprogrammets etappmål om minskade växthusgasutsläpp uppnås. På Stockholms trygghetsjour pågår ett arbete med att effektivisera körplanerna för att ett hållbart resande ska uppnås.

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

● Uppfylls helt

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

- Utsläpp av växthusgaser minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Satsningen på ungdomsbesök ska bidra till att minska ensamheten på vård och omsorgsboende och en utveckling av sättet att kunna erbjuda distansbesök under pandemin har fortsatt och nya smittsäkra rutiner har tagits fram.

Äldreförvaltningen har aktivt arbetat med frågan om hur ensamhet och social isolering bland äldre kan minska. Bland annat så har stimulansmedel från socialstyrelsen fördelats till utförare för att motverka ofrivillig ensamhet.

Förvaltningen fortsätter stödja stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att skapa och utveckla aktivitetscenter i anslutning till seniorboenden, sociala mötesplatser och träffpunkter för äldre som möjliggör social gemenskap och mänskliga möten.

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre

● Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att sprida information om frivilligorganisationerna och de öppna verksamheterna främjas sociala aktiviteter för äldre. Satsningen på ungdomsbesök, samarbetet med Volontärbyrån, Matlyftet och Äldrekulan för särskilda boenden ska bidra till att främja sociala upplevelser samt bidra till att minska ensamheten.

Förväntat resultat

- Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv.
- Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har lokaler i Söderhallarna och i Farsta centrum. Den indirekta påverkan som äldreförvaltningen har på miljön är att miljöaspekterna inkluderas i de utredningar, projekt och upphandlingar som förvaltningen arbetar med.

Även om äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ har ändå insatser genomförts för att minska miljöpåverkan. Förvaltningen handlar i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Vidare följer förvaltningen stadens Mötes- och resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter i överensstämmelse med Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och handlingsplanen för ett fossilfritt Stockholm 2040. Vidare hyrs moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge. Dokument hanteras i möjligaste mån digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning.

Inom avdelningen Stockholms trygghetsjour har en arbetsgrupp tillsatts i syfte att utveckla och stärka avdelningens miljöarbete. Äldreförvaltningen driver även ett miljöarbete inom ramen för Agenda 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Beskrivning

Inköpen ska vara av miljömärkta och ekologiska varor och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska vidare följa sin resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska minska under året.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet kommer att uppfyllas under året. Denna bedömning utgår från att förvaltningen anordnar utbildningar för äldreomsorgens medarbetare, medverkar i innovativa projekt, genomför upphandlingar av hög kvalitet samt att äldrenämndens budgetram inte överskrider. Även om nämndmålet "Äldrenämnden är en bra arbetsgivare" endast uppnås delvis så uppnås samtliga andra nämndmål under mål 3 vilket innebär att äldreförvaltningen ändå prognostiserar att detta inriktningsmål kommer att uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens justerade budget för år 2021 är netto 218,2 mnkr och investeringsbudgeten är 3,7 mnkr. Prognosen i tertialrapport 1 uppvisar ett överskott om 4,7 mnkr. Orsakerna till överskottet och övriga information kring ekonomi redovisas under rubriken "Uppföljning av ekonomi".

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,8 %			93,9 %		100 %	100 %	Tertial 1 2021
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,8 %			93,9 %		100 %	100 %	Tertial 1 2021
■ Nämndens prognossäkerhet T2				1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2021

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningens nettobudget för år 2021 är 218,2 mnkr och investeringsbudget är 3,7 mnkr.

Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

- En ekonomi i balans.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

◆ Uppfylls delvis

Analys

Satsningen på språkutbildning fortsätter. En språkbudsutbildning är avslutad och en ny startar i maj. Kurser till vårdbiträde och undersköterska med stöd i svenska kommer under 2021 att finansieras av medel från Äldreomsorgslyftet och inrymmas inom den reguljära vuxenutbildningen. Förvaltningen har inlett samarbete med utbildningsanordnare för att upphandla specialistutbildning för undersköterskor. Äldreförvaltningen erbjuder varje år introduktion, föreläsningar och kortare utbildningar för biståndshandläggare.

Styrgruppen för projektet Modernisering av sociala system har under första tertialen 2021 beslutat att byta inriktning på projektet och inte fortsätta arbetet med ett införande av det nya verksamhetssystemet Esset. Den nya inriktningen innebär en modernisering av nuvarande sociala system, Paraplyet och ParaSoL. Projektets kvarvarande tid och budget ska läggas på utveckling av dessa system. Hur moderniseringen av nuvarande sociala system ska gå till kommer att beskrivas i en ny projektplan. Arbetet med den nya projektplanen har påbörjats under årets första tertial och ska vara klar till sommaren 2021. I arbetet är äldreförvaltningen representerad av två huvudprocessledare och en processägare.

Förberedelser pågår enligt plan för att inleda breddinförande av Smarta lås i Enskede-Årsta-Vantör under andra kvartalet. Hos de tre hemtjänstenheterna som ingår i pilotprojektet ökar antalet installationer av lås i portar och bostadsdörrar kontinuerligt. Därutöver pågår planering av att införa Smarta lås i stadsdelsförvaltningarna i söderort under 2021, med undantag av Skärholmens stadsdelsförvaltning. Skärholmen och övriga stadsdelsförvaltningar planeras slutföras under 2022.

För att säkra en god arbetsmiljö ska rutiner för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier vara väl kända av chefer och medarbetare. Under våren 2021 ska förvaltningens chefer och skyddsombud utbildas i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Aktivt Medskapandeindex	72	74	71	71		80	82	2021
Analys								
Resultatet för AMI (Aktivt medskapandeindex) för 2021 ligger på 72 vilket är en liten ökning jämfört med resultatet för 2020 (71). Samtliga tre delområden, ledarskap, motivation och styrning har ökat något jämfört med 2020. Det förbättrade resultatet								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
beror på att Stockholms trygghetsjour har ökat sitt AMI markant från 65 till 72. Förvaltningen kommer att fortsätta analysen av medarbetarenkäten och arbeta vidare med resultaten.								
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %		100 %	90%	2021
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %			100 %		100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2021
  Index Bra arbetsgivare				76		80	84	2021
Analys Resultatet för Index Bra arbetsgivare rapporteras i tertialrapport 2.								
   Sjukfrånvaro	4,8 %	4,9 %	4,7 %	5,1 %	5,2 %	5,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2021
   Sjukfrånvaro dag 1-14	1,72 %	2,79 %	1,49 %	2,03 %	1,9 %	1,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2021

Sjukfrånvaron baseras på siffror till och med mars 2021.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och äldreomsorgnämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldre- och äldreomsorgnämnden, idrottsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden etablera former för att arbeta inom ramen för det strategiska partnerskapet med Karolinska Institutet	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med Östermalm och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder och Äldrenämnden etablera verksamhetsnära testmiljöer liknande "Verklighetslabb" i syfte att utveckla stadens hela äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och äldreomsorgnämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens medarbetare.

Förväntat resultat

- Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare.
- Fler tillsvidareanställda medarbetare har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Analys

Språksatsning

En språkombudsutbildning är avslutad och en ny språkombudsutbildning kommer att starta i maj. Kurser till vårdbiträde och undersköterska med stöd i svenska går under 2021 genom Äldreomsorgslyftet i den reguljära vuxenutbildningen.

Basala hygienrutiner

Äldreförvaltningen driver ett projekt som finansieras av medel från Vinova tillsammans med Alströmerhemmet och Beteendelabbet. Projektet avser att utveckla och testa kostnadseffektiva så kallade nudgeinsatser som ska förenkla hygiensäkra beteenden för en minskad smittspridning på äldreboenden. Syftet med projektet är att få en djupare förståelse för vad som hindrar vårdpersonal inom äldrevården att följa basala hygienrutiner och utifrån det ta fram och testa nya beteendeorienterade insatser som ska hjälpa vårdpersonal att följa och upprätthålla hygienrutiner över tid. Målet med projektet är att öka nyttjandet av befintlig skyddsutrustning och upprätthålla hygiensäkra beteenden inom äldrevården för att minska risken för utbrott av covid-19 på äldreboenden.

Projektet är inne i slutfasen och det finns redan nu tecken på att de framtagna insatserna har ökat följsamheten till basala hygienrutiner. Resultatet kommer att presenteras senare i vår.

Äldreomsorgslyftet

Förvaltningen fortsätter att samarbeta med arbetsmarknadsförvaltningen för att få fler sökande till äldreomsorgslyftet. Informationen har uppdaterats med de nya reglerna där även chefer kan söka medel för ledarskapsutbildning för att finansiera studietiden. Medel får även användas till kortare kurser för baspersonal samt för fortbildningsinsatser för undersköterskor.

Akademiska noderna

Förvaltningen arbetar tillsammans med universitet och högskolor med att samordna de akademiska noderna för att främja utvecklingen av äldreomsorgen. Ett arbete har påbörjats för att utveckla den verksamhetsförlagda undervisningen i staden genom att skapa fler platser och hitta gemensamma rutiner för studentsamordningen.

Vidareutbildning till specialistundersköterska

Förvaltningen har inlett samarbete med utbildningsanordnare för att upphandla specialistutbildning för undersköterskor.

Introduktion och kompetensutveckling för biståndshandläggare

Äldreförvaltningen erbjuder årligen introduktion, föreläsningar och kortare utbildningar för

biståndshandläggare. Vårens introduktion om två heldagar genomfördes digitalt under mars och 24 biståndshandläggare deltog. Liksom år 2020 har föreläsningar och utbildningar inte kunnat ske på önskvärt sätt med anledning av rådande pandemi. Äldreförvaltningen har under våren planerat för digital kompetensutveckling i form av webinarium där biståndshandläggarna får information och ökad kunskap om aktuella områden inom äldreomsorgen. Det första tillfället anordnades i april.

Inom ramen för arbetet med handlingsplanen för en förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare och socialsekreterare kommer under april en halvdags workshop genomföras för dessa yrkesgrupper med temat otillåten påverkan och hot och våld.

Utveckla arbetet med reflektionstid för medarbetare inom hemtjänsten

Bland de enheter som sedan år 2018 har utbildat reflektionsledare pågår ett planeringsarbete av en kartläggning som ska göras tillsammans med stiftelsen Äldrecentrum. Syftet är att få en bild av om och hur reflektionstid ges och vilka utmaningar som kan finnas.

Utbildning i förebyggande arbetssätt

Ett utbildningsmaterial kring rehabiliterande och förebyggande arbetssätt har tagits fram med tema fallprevention och samverkan. Materialet har introducerats till stadsdelsförvaltningarnas förebyggande verksamheter och till de specialiserade hemtjänstgrupperna med inriktning demens. Digitala informationsträffar och workshops har genomförts för de öppna verksamheterna med tema psykisk ohälsa, fysisk aktivitet samt fallförebyggande arbete.

Information och utbildning till specialiserade hemtjänstgrupper

Digitala uppstartsmöten med de specialiserade hemtjänstgrupperna har genomförts samt digitala nätverksträffar med chefer för nya specialiserade hemtjänstgrupper och med beställarenheterna. Även digitala föreläsningar kring kommunikation och bemötande har erbjudits.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.	2019-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Införande av Esset, införande av Smarta lås samt möjliggörande av digitala inköp och digital nattillsyn är prioriterade områden och arbetet med detta fortsätter under 2021. Utveckling av teknik och innovationer inom äldreomsorgen förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. För att öka innovationsförmågan och

ta tillvara på goda idéer från verksamheterna har förvaltningen ett digitaliseringsråd och det arbetet försätter att utvecklas under året.

Förväntat resultat

- Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Analys

Projektet modernisering av sociala system

Styrgruppen för projektet Modernisering av sociala system har under första tertialen 2021 beslutat att byta inriktning på projektet och inte fortsätta arbetet med ett införande av det nya verksamhetssystemet Esset. Den nya inriktningen innebär en modernisering av nuvarande sociala system, Paraplyet och ParaSoL. Projektets kvarvarande tid och budget ska läggas på utveckling av dessa system. Hur moderniseringen av nuvarande sociala system ska gå till kommer att beskrivas i en ny projektplan. Arbetet med den nya projektplanen har påbörjats under årets första tertial och ska vara klar till sommaren 2021.

Digital nattillsyn

Arbetet med digital nattillsyn har under våren inväntat resultatet av upphandlingen av Stockholms trygghetsjourns nya larmmottagningssystem. Systemet kommer att vara grunden för hanteringen av tillsynslarm.

Digitala hemguider

Under våren har en kartläggning genomförts för stadsdelsförvaltningarnas tjänster avseende digitalt stöd för äldre.

Inkontinensutredningshjälpmedel

Uppdraget är påbörjat genom marknads- och omvärldsbevakning. En preliminär projektplan är skapad och en dialog med företag som arbetar med testbäddar är initierad. Aktiviteter planeras för kvartal tre och fyra.

Smarta lås

Förberedelser pågår enligt plan för att inleda breddinförande av Smarta lås i Enskede-Årsta-Vantör under andra kvartalet. Hos de tre hemtjänstenheterna som ingår i pilotprojektet ökar antalet installationer av lås i portar och bostadsdörrar kontinuerligt. Därutöver pågår planering att införa Smarta lås i stadsdelsförvaltningarna i söderort under 2021, med undantag av Skärholmens stadsdelsförvaltning. Skärholmen och övriga stadsdelsförvaltningar planeras att slutföras under 2022.

Stadsgemensamma riktlinjer för trådlöst internet

Äldreförvaltningen har detta uppdrag tillsammans med socialförvaltningen och det första steget har varit att identifiera likheter och skillnader i de verksamheter som omfattas. Nästa steg kommer att vara att tillgången till wifi i boenden och andra verksamheter kommer att utredas.

Digitala inköp

Äldreförvaltningen har under det första kvartalet 2021 haft en fortsatt dialog med stadsdelsförvaltningarna om möjliggörandet av digitala inköp.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla i förvaltningen har genomgått stadens obligatoriska e-utbildning om informationssäkerhet och dataskydd	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Vid mätningen den 20 april har cirka 58 procent av medarbetarna har genomfört e-utbildningen om informationssäkerhet och cirka 47 procent om dataskydd.			
 Översyn av nämndens informationsklassningar enligt kraven i riktlinjen enligt informationssäkerhet	2021-01-01	2021-12-31	
 Översyn av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen säkerställer att det finns tillräcklig kompetens för att kunna kravställa och genomföra upphandlingar samt följa upp ingångna avtal.

Förväntat resultat

- Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Analys

I och med att stadens ramavtal med privata utförare avseende profilboende löper ut år 2021 påbörjades en ny central upphandling under år 2020. Upphandlingsdokument för profilboende och korttidsvård beslutades av äldrenämnden i januari. Upphandlingen annonserades den 2 februari och sista dag för att lämna anbud var den 15 mars. Tilldelningsbeslut planeras till början av maj.

Äldreförvaltningen har under 2020 genomfört en översyn av förfrågningsunderlaget för vård- och omsorgsboenden. Det reviderade förfrågningsunderlaget beslutades av äldrenämnden i december 2020 och publicerades i januari. Vidare har ett förslag till revidering av förfrågningsunderlag för hemtjänst tagits fram som planeras beslutas av äldrenämnden i juni.

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Ingen ska diskrimineras utifrån könstillhörighet eller annan diskrimineringsgrund.

Analys

Äldreförvaltningen fortsätter arbetet med värdegrunden och de värdighetsgarantier som kommunfullmäktige beslutat för äldreomsorgen, där jämställdhet är en del. Detta ska prägla verksamhetens arbete så det blir en naturlig del av det vardagliga arbetet och skapar förutsättningar för en jämställd och inkluderande äldreomsorg.

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga och äldreförvaltningen kommer att fortsätta med de satsningar som genomförts för att äldre ska känna sig trygga och verka för att våld och brott mot äldre ska upphöra. De informationsinsatser som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande för alla äldre.

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare. Chefsuppdraget förutsätter handlingskraft och ett närvarande ledarskap som präglas av kommunikation, tillit och mod att hantera osäkerhet och utmanande situationer samt att aktivt leda förändringsarbete i ett öppet och tillåtande arbetsklimat.

Förvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö. Ledarskapet ska uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. Medarbetare ska ges möjlighet att ta ett aktivt ansvar för att utveckla verksamheten och möjligheten till inflytande.

För att säkra en god arbetsmiljö ska rutiner för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier vara väl kända av chefer och medarbetare. Förebyggande och stödjande insatser ska ges när medarbetare utsätts för våld och hot vid myndighetsutövning. Under våren 2021 ska förvaltningens chefer och skyddsombud utbildas i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningens chefer håller en aktiv kontakt vid sjukfrånvaro och följer stadens rehabiliteringsprocess.

Genom kompetensförsörjningsplanen finns en långsiktig planering för att kunna behålla, utveckla och rekrytera rätt kompetens.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI).
- Låg sjukfrånvaro.

Analys

Resultatet för AMI (Aktivt medskapandeindex) för år 2021 ligger på 72 vilket är en liten ökning jämfört med resultatet för år 2020 (71). Samtliga tre delområden, ledarskap, motivation och styrning har ökat något jämfört med år 2020. Det förbättrade resultatet beror på att Stockholms trygghetsjour har ökat sitt AMI markant från 65 till 72.

Vid Stockholms trygghetsjour pågår ett arbete med att stärka ledningen och ett aktivt medarbetarskap. För att främja ett aktivt medarbetarskap uppmuntras delaktighet, inflytande och öppenhet på arbetsplatsen. Stadens handlingsplan för biståndshandläggare ingår som en del i en förbättrad arbetsmiljö. Utvecklingsgrupper har bildats där medarbetare kan bidra med konstruktiva förslag inom olika områden. Kompetenshöjande insatser för medarbetarna har prioriterats, där flera medarbetare har deltagit i olika webbutbildningar. Chefer på Stockholms trygghetsjour har medverkat i grupputveckling. Därutöver har chefer stärkt sina kunskaper gällande systematiskt arbetsmiljöarbete samt deltagit i det chefsforum som har införts för äldreförvaltningens samtliga chefer.

Förvaltningen kommer att fortsätta analysen av medarbetarenkäten och arbeta vidare med resultaten.

Under våren har förvaltningen i samarbete med de fackliga organisationerna arbetat fram en ny lokal samverkansöverenskommelse. Den lokala samverkansöverenskommelsen kommer gälla efter att ha hanterats av stadens centrala samverkansgrupp, Cesam.

Sjukfrånvaron påverkas av effekterna av Covid-19 och ett antal långtidssjukskrivningar inom förvaltningen. Förvaltningens chefer håller en aktiv kontakt med medarbetarna vid sjukfrånvaro och följer stadens rehabiliteringsprocess. För att stärka det hälsofrämjande arbetet på Stockholms trygghetsjour har två medarbetare utsetts till hälsocoacher. Hälsocoacherna har till uppgift att inspirera och informera om friskvård till sina kollegor och vara ambassadörer för det hälsofrämjande arbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra utbildning i systematiska arbetsmiljöarbete för förvaltningens samtliga chefer och skyddsombud	2021-01-01	2021-04-30	
Analys I enlighet med nämndens kompetensförsörjningsplan för 2021 har samtliga chefer och förvaltningens skyddsombud genomfört en tvådagars arbetsmiljöutbildning.			
 Medverka i arbetet att utveckla stadens arbetsgivarvarumärke kopplat till äldreomsorgen via LinkedIn	2021-01-01	2021-12-31	
Analys En arbetsgrupp bestående av representanter från stadsledningskontorets Kommunikation och omvärldsavdelningen och Personalstrategiska avdelningen, stadsdelsförvaltningarna och äldreförvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en kommunikationsplattform på LinkedIn.			

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens budget för år 2021 uppgår, efter budgetjusteringar, till 226,4 mnkr i kostnader och 8,2 mnkr i intäkter. Detta motsvarar en nettobudget om 218,2 mnkr. Äldrenämnden uppvisar ett överskott om 4,7 mnkr i jämförelse med budget vilket är en förbättring med 2,0 mnkr i jämförelse med månadsprognosen för mars.

Belopp i mnkr	Justerad VP 2021	Bokfört	Prognos	Avvikelse
Nämnd och råd	1,3	0,4	1,2	0,1
Förvaltningsövergripande kostnader	16,9	4,7	17,1	-0,2
Administrativa avdelningen	9,1	2,7	8,8	0,3
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	126,7	24,8	122,8	3,9
Stockholms Trygghetsjour	59,5	17,2	58,9	0,6
Avskrivningar	4,6	1,2	4,6	0,0
Internränta	0,1	0,0	0,1	0,0
Netto	218,2	51,0	213,5	4,7

Av det prognostiserade överskottet är 3,9 mnkr att hänföra till avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och den budget för utbildningskostnader som är organiserad inom avdelningen. Staden har möjlighet att få 230,3 mnkr i statsbidrag via utbildningssatsningen Äldreomsorgslyftet. I vissa delar tangerar denna satsning äldreförvaltningens ordinarie anslag för att arrangera utbildning, där vikarietäckning är en del. Detta innebär att 4,0 mnkr av den vikarietäckning som äldreförvaltningen budgeterat kan finansieras via Äldreomsorgslyftet. Dock kommer cirka hälften av denna summa att förstärka andra utbildnings- och informationssatsningar.

Stockholms trygghetsjour visar ett mindre överskott om 0,6 mnkr. Detta beror dels på den ökade försäljningen av arbetsledning till länets kranskommuner men också på den sjukersättning som utgått till stadens förvaltningar under pandemin.

Det finns även mindre överskott på grund av att ett antal nyrekryteringar har försenats och att tjänsterna kommer att bemannas senare än vad som budgeterats.

De bokförda värdena är låga med tanke på att tertialrapport baserar sig på en tredjedel av året. Detta beror dels på att vissa av förvaltningens uppdrag inte har kunnat starta på grund av den pågående Coronapandemin men det finns även en viss eftersläpning av kostnader avseende uppdrag som inte har påverkats av pandemin.

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Utfall tertial 1	Prognos 2021	Avvikelse
Inventarier	0,2	0,0	0,0	0,2
Trygghetslarm	3,5	1,0	3,5	0
Summa utgifter	3,7	1,0	3,5	0,2

Äldreförvaltningens budget för investeringar är 3,7 mnkr, varav 3,5 mnkr avser inköp av digitala trygghetslarm och 0,2 mnkr avser övriga investeringsbehov. Inköpen under tertial 1 har bestått av inköp av digitala trygghetslarm till ett värde av 1,0 mnkr.

Under årets första tertial sades avtalet upp med den leverantör som under 2020 upphandlats för inköp av digitala trygghetslarm. Uppsägningen berodde på att de upphandlade larmen inte uppfyllde ställda krav på prestanda. För att täcka det omedelbara behovet av trygghetslarm som klarar 4G-nätet, fram tills dess att en förnyad upphandling genomförts, fattade äldrenämnden i mars beslut om att förvaltningen får i uppdrag att göra en mindre anskaffning. Detta har genomförts genom en förnyad konkurrensutsättning inom SKL Kommentus Inköpscentral AB:s ramavtal och i dagarna har en leverantör fått ett tilldelningsbeslut om 2 000 larm.

Den kommande förnyade upphandlingen omfattar cirka 16 000 larm. Dessa larm ska ersätta samtliga larm som inte klarar 2G-nätet, innan den 30 juni 2025 då 2G-nätet stängs ned.

Det finns ett ökat behov av en utökad investeringsbudget och äldreförvaltningen avser att äska om ytterligare medel för larminköp i samband med tertialrapport 2.

Omslutningsförändringar

Äldreförvaltningen redovisar förväntade ökade kostnader och intäkter om 10,0 mnkr avseende följande:

- Stimulansmedel för vidareutbildning för specialistsjuksköterskor - 5,1 mnkr
- Stimulansmedel för psykisk ohälsa - 0,3 mnkr
- Intäkter för medarbetare som arbetar med sociala system - 2,9 mnkr
- Ersättning för sjuklön - 0,6 mnkr
- Kus-medel - 0,6 mnkr
- Övriga intäkter/kostnader - 0,5 mnkr

Övrigt

På driftbudgeten söker nämnden 0,6 mnkr för ett projekt inom den särskilda kompetensutvecklingsinsatsningen (KUS). Detta projekt redovisas i bilaga 2.

Särskilda redovisningar

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Allmänt

Vaccinationerna tillsammans med god efterlevnad av basala hygienrutiner och användning av skyddsutrustning har haft stor effekt på smittspridningen inom äldreomsorgen. Trots omfattande smittspridning i samhället och hävning av besöksförbudet har antalet nya fall av covid-19 pandemin varit relativt lågt. Detta innebär inte att pandemin är över för äldreomsorgen. Äldreförvaltningen ser fortsatt stora behov att noggrant följa utvecklingen och samtidigt följa myndigheternas råd och rekommendationer. Just nu är inte en avtrappning av beredskapen aktuell.

Ta tillvara på kunskapen i utvärderingar

Äldreförvaltningen följer noggrant de utvärderingar, såväl stadens egna, som nationella och andra, för att fånga upp kunskap om hur pandemin hanterats och förvalta denna kunskap för att vara bättre rustad vid såväl ordinarie verksamhet som vid kriser. Att bidra till samordning och fokus är en av huvuduppgifterna för den nyinrättade enheten för kommunikation, omvärld och beredskap.

Uppföljning av äldreomsorgens verksamheter under pandemin

All planerad uppföljning såsom inspektioner, kvalitetsobservationer och verksamhetsuppföljningar som kräver besök i verksamheter har fortsatt varit pausade under första tertiet med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer för minskad smittspridning.

Däremot har äldreförvaltningen genomfört särskilda uppföljningsinsatser på grund av pandemin:

- Genom enkäter har äldreförvaltningen fortsatt följa utvecklingen av antalet personer med konstaterad eller misstänkt smitta i särskilt boende och hemtjänst. Statistiken ger värdefull information om lägesutvecklingen kring smittspridning och därmed underlag för övergripande åtgärder.
- Utifrån statistiken följer äldreförvaltningen upp särskilt drabbade verksamheter för att bland annat ta reda på vilka åtgärder de vidtagit och vilket stöd de önskar.
- Äldreförvaltningen har även i sin kommunikation med verksamheter i kommunal regi informerat och erbjudit arbetsförlagd utbildning i basal hygien och skyddsutrustning.
- Kartläggningen av dagverksamhetens arbete under pandemin visade att det har gått smidigt att anpassa verksamheterna efter rådande omständigheter men att flera, framförallt privata utförare hade behövt mer stöd av staden i början av pandemin.

Hälso- och sjukvård under Covid-19 pandemin

Vaccination inom särskilda boenden

I december 2020 inleddes vaccineringen av personer boende i särskilt boende (vård- och omsorgsboende samt servicehus). I april månad har över 85 procent fått båda doserna och över 91 procent har fått sin första dos. Vaccinationen hade stor effekt. Trots omfattande

samhällsspridning och hävt besöksförbud från och med den 23 februari är sjukdomsfallen få. Enligt rapporterna är sjukdomen för de som drabbas trots vaccination, också lindrig.

Vaccination inom hemtjänsten

Vaccinering av personer som har hemtjänst startade försiktigt under vecka 8. Den relativt låga vaccinationstakten berodde på att tillförseln av vaccindoser i flera omgångar minskade jämfört med prognoserna.

Äldreförvaltningen samverkade med stadsdelsförvaltningar, utförare av hemtjänst och Region Stockholm för att bidra till en så smidig process som möjligt.

Varefter takten i vaccinationerna för äldre med hemtjänst och för äldre åldersgrupper i allmänhet, ökat så märks en vaccinationseffekt också inom hemtjänsten. Trots stor samhällsspridning och med nya mutationer i omlopp är det relativt få fall av Covid-19 som rapporteras från hemtjänsten.

Vaccination av medarbetare

Ungefär parallellt med starten av vaccination inom särskilda boenden påbörjades vaccination av medarbetare. Äldreförvaltningens roll har framförallt varit att förmedla information från Region Stockholm och stadsledningskontorets samordnare av vaccinfrågor samt fånga upp frågeställningar som berörda instanser behöver svara på.

Vaccinationerna av medarbetare pausades innan alla som tackat ja fått möjlighet att få vaccination. I stort ändrar det inte planeringsförutsättningarna för äldreförvaltningen då arbetsgivare inte kan kartlägga vaccinationsgraden hos medarbetare och rekommendationen fortsatt är att skyddsutrustning ska användas för att skydda både medarbetare och de äldre från covid-19.

Hälso- och sjukvårdsspecifik utbildning

Förvaltningens modell för verksamhetsförlagda hygienutbildning är fortfarande igång. Efterfrågan på utbildningsplatser har minskat något under första delen av tertialet men har ökat något under april. Äldreförvaltningen fortsätter att verka för att fler verksamheter ska ta del av utbildningen.

Säkra besök

Den 23 februari upphörde besöksförbudet på särskilda boenden. Äldreförvaltningen stöttade verksamheterna med checklistor och informationsmaterial att använda vid planeringen av säkra besök.

Jourhandläggning och arbetsledning på jourtid

Ärenden som har inkommit under våren från stadens egen regi och kranskommunerna gällande arbetsledning har främst handlat om sjukfrånvaro hos medarbetarna. Färre ärenden har kommit in där medarbetarna har behövt stöd i rena covid-frågor och få ansökningar om korttidsboende under jourtid. Ärendemängden totalt har minskat marginellt i jämförelse med förra året.

Trygghetslarm

Planerade larmbyten av trygghetslarm har inte genomförts i full utsträckning då det kräver

besök i den enskildes hem. Flera larmkunder har valt att avböja besök under pandemin. Vid installation eller byte av trygghetslarm har medarbetarna alltid skyddsutrustning vid hembesök för att förhindra smittspridning.

Köhantering och förmedling av platser

Många enskilda säger att de vill invänta vaccination. Den enskilde kan tacka nej till ett erbjudande om ett boende och få behålla sin plats i kön. Centralisering av platsförmedling till korttidsboende och covid-korttidsvård ger en god överblick över behov och efterfrågan i staden. Överblickens bidrag till att staden kunnat anpassa antalet covid-platser utifrån pandemins utveckling. Under våren har behovet av covid-korttidsvård minskat.

Medarbetare och arbetsplats

Medarbetare som har möjlighet att arbeta hemma uppmanas till detta. Medarbetare som utför installation och service på trygghetslarm påbörjar arbetspasset i större utsträckning hemifrån istället för att åka in till kontoret. Några medarbetare behöver finnas fysiskt på plats på kontoret för att säkra verksamheten då de behöver tillgång till teknisk utrustning och stödsystem.

Ekonomiska konsekvenser

Under 2020 var förvaltningen tvungen att ställa in vissa utbildningar och föreläsningar för stadens medarbetare på grund av den pågående pandemin. Även en del andra planerade uppdrag fick skjutas på framtiden. Om pandemin fortsätter under hösten kan detta bli aktuellt även 2021. Men i dagsläget räknar förvaltningen med att kunna utföra merparten av de uppdrag förvaltningen har enligt plan.

Den ekonomiska påverkan som pandemin har haft under årets första tertial är de korttidsplatser för covid-19 som förvaltningen har ansvar för. Krisledningsnämnden beslutade under slutet av 2020 att det fanns ett behov i staden av att ha särskilt reserverade platser för personer med covid-19. Abonnemanget för dessa platser är uppsagt i och med februari månads utgång men merkostnaden för äldreförvaltningen uppskattas till cirka 4,0 mnkr. Äldreförvaltningen planerar att äska medel för denna merkostnad i tertialrapport 2.

I övrigt sköts merparten av det arbete som görs kring pandemin av befintliga medarbetare och ger inga merkostnader för förvaltningen.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Från 1 januari till 31 mars har inspektörerna hanterat 39 ärenden. Fem av dessa ärenden var klagomål gällande beställarenheter. Tio var klagomål på vård- och omsorgsboende, åtta på utförare av hemtjänst och tre på servicehus. Klagomål har exempelvis hanterats genom:

- Inspektion.
- Kontakt med ledningen i berörda verksamheter eller beställarenheter.
- Kontakt med verksamhetsuppföljare på stadsdelsförvaltningar.

Med anledning av pandemin är det många synpunkter och klagomål som är covid-19-relaterade. Klagomålen har bland annat handlat om besöksförbud och användning av

skyddsutrustning. De synpunkter och klagomål som kommit in till inspektörerna under tertialet utgör ett för litet underlag för att dra några generella slutsatser.

Inspektörernas kontakt med verksamheterna och beställarenheterna har exempelvis lett till att:

- Stadsdelsförvaltningarna har genomfört en utredning av verksamheten som lett till att ett omfattande utvecklingsarbete har inletts.
- Verksamheten har upprättat en handlingsplan för att bland annat förbättra kontaktmannaskap, personalkontinuitet och kommunikation med anhörig.
- Äldre och anhöriga har upplevt sig lyssnade på och tagna på allvar.
- Beställarenheten genomför en genomgång av utförd tid och tidsberäkning av insatser.
- Beställarenheten har korrigerat enskilda faktura.

Nedan presenteras hur många klagomål som inkommit inom respektive kategori under årets första tre månader. Ett klagomål innehåller ofta flera ämnesområden.

Covid-19-relaterade (10)

Medarbetarnas kompetens (9)

Synpunkter och klagomål (7)

Hälso- och sjukvård (7)

Mat och måltider (6)

Bemötande (5)

Serviceinsatser (5)

Ledarskap (4)

Personlig omvårdnad (4)

Tillgänglighet (3)

Uteblivna insatser (3)

Dokumentation (2)

Utevistelse (2)

Inom- och utomhusmiljö (1)

Aktiviteter (1)

Samverkan (1)

Synpunkter och klagomål på beställarenheter:

Biståndsbeslut (4)

Tillgänglighet (2)

Synpunkts- och klagomålshantering (1)

Bemötande (1)

Kompetens (1)

Utredning (1)

Kommunicering (1)